

זהויות, פוליטיקה והגלות האפריקאית

ד"ר לין שלר

lynnensch@bgu.ac.il

יום ג' 12:00-10:00

סחר העבדים הטרונס-אטלנטי גרם להעברה כפויה של 12 מיליון אפריקאים מעבר לים. בתקופת העבדות בעולם החדש ובאירופה, אפריקאים חיו בתנאים בלתי אנושיים של דיכוי, גזענות וחוסר חופש, אבל גם הקימו חברות ותרבויות חדשות שהיוו, במקרים רבים, יסודות לחברות הרב-תרבותיות המאפיינות את החברות האמריקאיות והאירופאיות עד היום. בקורס נבחן את התפתחות התודעה הפוליטית והתרבותית בגלות השחורה, ונשאל ונבחן כיצד שחורים עיצבו קהילות, תרבויות וזהויות בצל הגזענות והדיכוי. נבחן, נסקור ונדון בתגובות פוליטיות, תרבותיות, חברתיות וכלכליות של שחורים שנלחמו בחוסר שוויון לאורך זמן. כמו כן, נבחן את הזיקה בין גזע, מעמד, ומגדר בעיצוב החוויות וההיסטוריות המגוונות של הגלות השחורה בעבר ובהווה.

ייתכנו שינויים בסילבוס!!!

דרישות הקורס:

נוכחות וקריאה חובה (חיסורים מעבר למותר יגרמו לפסילת הקורס).

הגשת תגובות לקריאה - 18.11, 25.11, 30.12, 6.1.

הגשת שאלת מחקר וביקורת על שאלות מחקר של סטודנטים אחרים (במהלך חופשת סמסטר א').

הגשת סקירת ספרות (סמסטר ב').

הצגת רפרט על נושא המחקר.

הגשת עבודה סמינריונית.

נושאים לדיון ורשימת הקריאה (ייתכנו שינויים):

28.10 – מבוא לגלות השחורה

- מהי גלות?

- הגלות השחורה כיחידת לימוד?

- זהויות ופוליטיקה בגלות השחורה

- מטרת הקורס ודרישות הקורס

4.11 - סחר העבדים הטרונס-אטלנטי וסוכנות אפריקאית

Olaudah Equiano, "Boarding a Slave Ship"

<http://www.brycchancarey.com/equiano/extract2.htm>

"Middle Passage"

<http://www.brycchancarey.com/equiano/extract3.htm>

שאלה לדיון בעקבות הקריאה: מהו מקור ראשון? מה ניתן ללמוד ממנו? כיצד ניתן להשתמש בו במחקר?

11.11 - עבדות ותרבות אפריקאית בעולם החדש: הגמוניה, התנגדות והיברידיזציה

קטעים נבחרים: פרדריק דוגלאס, עבד אמריקני. סיפור חייו

18.11 חיסול העבדות ותוצאותיו: אידיאולוגיות ואליטות אינטלקטואליות
קטעים מספרו של ו.א. דו בויו, נשמתם של שחורים, תל אביב: נהר ספרים, 2009.
תודעה כפולה וויכוח עם בוקר ת. וושינגטון.

תגובה לקריאה: על פי דו בויו, מהי תודעה כפולה?

25.11 ג'ים קראו, סגרגציה והגירות צפונה 1945-1900 : קהילות דתיות כמפלט

Elsa Barkley Brown, "Womanist Consciousness: Maggie Lena Walker and the Independent Order of Saint Luke," *Signs*, Vol. 14, No. 3 (Spring, 1989), pp. 610-633

תגובה לקריאה:

לאחר קריאה של מאמרה של בראון, תענו על השאלות הבאות (עד עמוד 1):

1. מה השאלה התיאורטית שמעסיקה את בראון?
2. תתארו את מקרה הבוחן שדרכו המחברת בודקת את השאלתה התיאורטית.
3. באלו מקורות ראשונים השתמשה המחברת?
4. מהי המתודולוגיה?
5. מהי המסקנה המרכזית של המאמר?

2.12 ההארלם רנסנס - פאן אפריקניזם והתנגדות תרבותית

Hazel Carby, "'It jus be's dat way sometime': The Sexual Politics of Women's Blues," in Unequal Sisters: A Multi-Cultural Reader in U.S. Women's History, eds. V. Ruiz and E. DuBois (New York: Routledge) 1994: 330-342.

9.12 הדרכה בספריה - חלק א'

16.12 אליטות אפריקאיות בתקופת ההארלם רנסנס - מרצה אורח

Dr. Ousmane Sene, The West African Research Center, Dakar, Senegal

23.12 גזענות במאה ה-20

Film: "Racism: A History", Part 3 of BBC series

J. William Harris, "Etiquette, Lynching, and Racial Boundaries in Southern History: A Mississippi Example", *American Historical Review*, vol. 100 no. 2 (1995) 387-410

30.12 מאבקי נשים, גזע ופמיניזם שחור Feminisms

קטעים מ"למוד פמיניזם: מקראה" ערכו: דלית באום ואחרות
קולקטיב נהר קומבה, 2006 [1977]. "הצהרה של פמיניזם שחור"
צ'נדרה טלפדה מוהנטי, "תחת עיניים מערביות: הגות פמיניסטית ושיחים קולוניאליים", 1988

Darlene Clark Hine, "Rape and The Inner Lives of Black Women in the Middle West: Preliminary Thoughts on the Culture of Dissemblance," in *Unequal Sisters: A Multi-Cultural Reader in U.S. Women's History*, eds. V. Ruiz and E.C. DuBois (Routledge 1994).

תגובה לקריאה: על פי קלרק היין, מהי "The culture of dissemblance"?

6.1 המאבק לשוויון 1970-1940

קטעים נבחרים:

From *Let No One Turn Us Around*, ed. Marable Manning:
Martin Luther King, "Nonviolence and Racial Justice," 377-379
Malcolm X, "The Ballot or the Bullet," 404-413

תגובה לקריאה: השוו בין גישתו של מרטין לותר קינג וגישתו של מלקולם X

13.1 הגלות השחורה במאה-21 - תיאוריות של גזע וגלות בסוף המאה-20

לפני השיעור, ראו את הסרט: "Dear White People"

פרנץ פאנון, "תלאותיה של התודעה הלאומית" מתוך מקוללים עלי אדמות (תל אביב: בבל, 2006).

ברק אובמה, חלומות מאבי: סיפור של גזע ומורשת, (תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2008).

20.1 הגירות בסוף המאה-20 : פנים חדשות לגלות השחורה: ישראל כמקרה בוחן

הגלות השחורה בישראל: הקהילה האתיופית ושאלות של שייכות וזהות

Steven Kaplan, "Can the Ethiopian Change his Skin? The Beta Israel (Ethiopian Jews) and Racial Discourse," *African Affairs*, 98: 535-550

Please look at the blog: <http://yougethiopianstudents.wordpress.com/>

במהלך חופשת סמסטר א' - הגשת שאלת מחקר וקריאה ביקורתית של שאלות מחקר של סטודנטים אחרים בקורס

3.3 - הגשת שאלת מחקר דרך אימיל.

9.3 - הגשת ביקורות לשאלות מחקר.

סמסטר ב'

10.3 - שאלות מחקר: ביקורות בכיתה

17.3 - שאלות מחקר: ביקורות בכיתה

24.3 - על כתיבת עבודה סמינריונית

הגשת שאלות מחקר מתוקנות לאחר דיון בכיתה

14.4 הדרכה בספריה ופגישות אישיות

21.4 הדרכה בספריה ופגישות אישיות

○

28.4 ממחקר לכתבה

הגשת סקירת ספרות - 3-4 עמודים

5.5 רפרטים

12.5 רפרטים

19.5 רפרטים

26.5 רפרטים

2.6 רפרטים

9.6 רפרטים

16.6 רפרטים

23.6 רפרטים